

KUIDAS OLLA MEEDIA TEADLIK? (sihtgrupp: G1, G2, G3)

Koostaja(d)	Gerda Rentel
Eeltingimused osalemiseks	Puuduvad
Õppekorraldus, sh osalejate arv	Kursus toimub: <ul style="list-style-type: none">• 1-2 tundi nädalas õppeperioodi jooksul• Osalejate arv: 12 - 24
Vajalikud õppematerjalid ja –vahendid	Nutiseade (võimalusel sülearvuti/tahvelarvuti või telefon).
Muu korralduslik info	

Kursuse kirjeldus

Elame infoühiskonnas ja veedame igapäevaselt tunde erinevates meediumites. Müüme enda andmeid sotsiaalmeediakanalitele ning laseme end mõjutada algoritmide poolt. Meid varitsevad inforünnakud, valeuudised ja väärinfo, internetitrollid, manipuleerivad reklaamid ja 21. sajandi propaganda.

Kursusel õpime, kuidas kõige selle sees ujuda ja ellu jääda. Arendame teadmisi ja oskusi, mis aitavad eri kanalites esitatud teavet kriitiliselt analüüsida ning kujundada enda arvamusi. Vaatame erinevaid elulisi näiteid nii Eestist kui maailmast, kus inforünnakud ja meedia manipulatsioonid on olnud ohuks julgeolekule, demokraatiale ning inimeste vaimsele/füüsilisele tervisele.

Arutleme ja jagame kogemusi, õpime vigadest ja läbi erinevate mänguliste ülesannete. Teeme palju koostööd. Kasvatame endas vastutustundlikku sisuloojat ja kujundame enda ümber positiivse ja teadliku meediaruumi.

Õpitulemused

Kursuse lõpetaja:

- selgitab meediapädevuse olemust, selle komponente ja olulisust ühiskonnas;
- kirjeldab meediamaailma ja selle rolli ühiskonnas, sh nimetab meediatüüpe koos näidetega;
- teeb vahet avalik-õiguslikul, erameedial ja omaalgatuslikul meedial;

- teeb vahet faktil ja arvamusel;
- selgitab, mis on uudis ja millised on uudisväärtused;
- nimetab viise, kuidas ära tunda valeinfot/valeuudist ja põhjendab valeinfo levikute põhjuseid ja ohukohti;
- toob näiteid tänapäeva propagandast ja oskab ära tunda poliitilisi mõjutusi meedias;
- kirjeldab reklaami mõju ühiskonnas, sh tunneb ära varjatud reklaami meediaväljaannetes;
- selgitab sotsiaalmeedia toimimise ja kasu teenimise süsteeme;
- selgitab, mis on algoritm ja kuidas algoritmid mõjutavad meedias käitumist;
- kirjeldab vastutustundliku sisuloome põhimõtteid, sh autoriõiguste olemust ja vajadust;
- loob ise meeskonnaga meediasisu, analüüsib enda tööd ja tulemust.

Õppesisu

Teema	Õppevorm ja tegevused	Tundide arv
Sissejuhatus kursusesse, meediapädevusse (olemus ja olulisus).	<ul style="list-style-type: none"> • Tutvumine, kokkulepped, plaani ja hindamisjuhendi tutvustus. • Meediapädevuse algkaardistus testiga. • Loeng meediapädevuse mõistest, komponentidest. • Paaristöö - mäng meediapädevuse vajalikkuse mõistmiseks. 	1
Meedia olemus. Meedia tüübid. Meedia omanikud.	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuv rühmatöö (meedia olemuse ja tüüpide kaardistus). • Loeng ja diskussioon - meedia väljaannete omanikud, rahastus, omaalgatuslik meedia. 	1
Isiklik meedia tarbimise jälgimine.	<ul style="list-style-type: none"> • Iseseisev õpe: meedia tarbimise päevik nädala jooksul. Analüüs. 	1
Uudis, uudisväärtused. Fakt vs arvamus	<ul style="list-style-type: none"> • Uudisväärtuste ennustamine, mäng. • Rühmatöö ja refleksioon. • Fakti ja arvamuse eristamine. Arutelu. • Väitlus Eesti ajakirjanduse kallutatusest. 	2
Desinformatsioon. Misinformatsioon. Kuriinfo. Valeuudis. Faktikontroll.	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistete definitsioonideni jõudmine läbi ülesannete. • Rühmatöö: valeuudiste uurimine ja seeläbi valeuudise ära tundmiseks sammude kaardistamine. • Faktikontrolli praktika. • Diskussioon näidete põhjal - miks on valeinfo levik ohtlik? 	2
Lõpuprojekti ettevalmistus.	<ul style="list-style-type: none"> • Iseseisev õpe: rühmatöö alustamine (õppevideo või podcast). Teema valik, 	1

Kursuse lõpetamise tingimused ja iseseisvaõppe korraldus arutatakse grupiga läbi esimesel kohtumisel. Kokkulepped on kirjas Stuudiumi päevikus õppeaine info all (hindamisjuhend ja tegevuskava).

	rollide jaotus, kondikava/stsenaariumi loomine.	
21. sajandi propaganda. Infosõda. Vandenõuteooriad.	<ul style="list-style-type: none"> Loeng ja arutelu propaganda ajaloost ja tänapäevastest erisustest. Paaristöö: propagandatehnikate ülesanne. Rühmatöö: propaganda arvutimängus, filmis ja sotsiaalmeedias. Loeng, videod ja arutelu - infosõda. Vandenõuteooriad. Diskussioon erinevatest näidetest. Rühmatöö: nuputusülesanded vandenõuteooriate ja leviku kohta. 	2
Algoritmid. Filtrimullid. Poliitilised mõjutused sotsiaalmeedias. Trollid ja bofid.	<ul style="list-style-type: none"> Filtrimulli mõiste. Isikliku filtrimulli joonistamine. Rühmatöö: erinevate otsingumootoriga ülesanded ja tulemuste omavaheline võrdlus. Loeng ja arutelu – kas sotsiaalmeedia on tasuta? Veebimäng - internetitrollid. Dokumentaalfilm poliitilistest mõjutustest sotsiaalmeedias. Arutelu. 	2
Eestis leviva valeinfo näidetega tutvumine.	<ul style="list-style-type: none"> Iseseisev õpe: podcasti kuulamine ja kokkuvõtte tegemine jagamiseks. 	1
Reklaam. Sisuturundus. Tootepaigutus.	<ul style="list-style-type: none"> Reklaami eesmärgi kaardistamine. Varjatud reklaami märkamise harjutamine läbi näidete. Paaristöö: sisuturundusartiklite analüüs. Rühmatöö: tootepaigutus muusikavideotes. 	2
Vastutustundlik ja kasulik sisuloome. Autoriõigused.	<ul style="list-style-type: none"> Arutelu ja väitlus - millist sotsiaalmeediaruumi ootame. Iluideaalid, vaimsele ja füüsilisele tervisele sotsiaalmeedia mõjutused. Uuringud. Loeng autoriõigustest. 	1
Lõpuprojekti ettevalmistus.	<ul style="list-style-type: none"> Iseseisev õpe: rühmatöö (õppevideo või podcast) salvestamine, monteerimine ja esitlemiseks valmistumine. 	3
Rühmatööde esitlused, arutelu ja tagasisidestamine. Kokkuvõte.	<ul style="list-style-type: none"> Rühmatööde (õppevideote ja podcastide) esitlemine, konstruktiivse tagasiside andmise õppimine, kiitmine. Kokkuvõtted. 	2